

UCHWAŁA NR IX/51/11
RADY GMINY KLUKOWO

z dnia 28 grudnia 2011 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2012 rok.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, Nr 115, poz. 793, Nr 176, poz. 1238; z 2008 r. Nr. 227, poz. 1505; z 2009 r.. Nr.18, poz. 97, Nr. 144, poz. 1175; z 2010 r. Nr. 47, poz. 278, Nr. 127, poz. 857; z 2011 r. Nr. 120, poz. 690, Nr. 106, poz. 662, Nr. 112, poz. 654) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr III/11/10 Rady Gminy Klukowo z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie gminy na 2011 r.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1.01.2012 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Andrzej Tymiński
Andrzej Tymiński

ZAŁĄCZNIK NR 1

do Uchwały Nr IX/51/11
Rady Gminy Klukowo
z dnia 28 grudnia 2011 r.

GMINNY PROGRAM PROFOLAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY NA 2012rok.

Podstawa prawna i merytoryczna

Spożycie alkoholu w Polsce od wielu już lat utrzymuje się ciągle na wysokim poziomie. O ile w latach dziewięćdziesiątych średnie spożycie szacowano na 6-7 litrów czystego alkoholu na głowę statystycznego Polaka, o tyle w 2005 roku było to już prawie osiem litrów, a w 2007 roku- 9,1 litra. Cytowane dane są wyliczone na podstawie rejestrowanej sprzedaży napojów alkoholowych, a jak szacują specjaliści – poza rejestrowanym obiegiem znajduje się ok. 30 % transakcji. Polacy piją dużo, często przekraczając tzw. próg trzeźwości, a przy tym piją coraz młodszy ludź. Nowe style życia, otwarcie granic, wymienialność towarów i usług spowodowały gwałtowny wzrost popytu na różnego rodzaju substancje psychoaktywne, w tym na alkohol. Lata dziewięćdziesiąte- a w ich ramach przemiany transformacyjne spowodowały liberalizację polityki alkoholowej i wzrost globalnej jego konsumpcji.

Nie sposób wymieniać wszystkich szkód powodowanych nadużywaniem alkoholu, ale warto wspomnieć choćby o zdrowotnej degradacji pijących. Alkohol uważany jest za jeden z ważniejszych czynników zwiększających ryzyko przedwczesnego zgonu, szczególnie wśród mężczyzn, a także o szkodach społecznych – przestępstwa, wypadki drogowe, przemoc, rozpad rodziny oraz ekonomicznych.

.W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późniejszymi zmianami) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych Gminy.

Zadanie to ma być realizowane w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych zatwierdzonej dla naszej Gminy Uchwałą Nr. XVIII/85/08 Rady Gminy Klukowo z dnia 02 grudnia 2008 r., która uwzględnia najpilniejsze potrzeby Gminy Klukowo i możliwości ich rozwiązywania w ramach posiadanych środków. Jest on kontynuacją podjętych działań i zdobytych doświadczeń w latach poprzednich, z uwzględnieniem aktualnych możliwości finansowych.

Analiza zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

W ramach działań profilaktycznych w 2011 roku główny akcent położono na pracę z dziećmi i młodzieżą szkolną.

Zrealizowano następujące programy edukacyjno - profilaktyczne propagujące trzeźwy i zdrowy tryb życia:

- Droga do domu
- Klaser pełen dopalaczy
- Niech moc warzyw będzie z wami
- Złodzieje życia
- Ten twój świat

Ponadto zorganizowano warsztaty „Kiedy i jak skutecznie odmawiać”

Dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi (20 osób) sfinansowano pobyt na koloniach letnich w Jastarni w terminie od 15 do 30 sierpnia br.

Wzorem lat ubiegłych na bazie Szkół Podstawowych z terenu Gminy w ramach współpracy z Powiatową Komendą Policji w Wysokiem Mazowieckiem - Posterunkiem Policji w Ciechanowcu zorganizowany dwa konkursy „Nasze bezpieczeństwo” oraz „Bezpieczeństwo ruchu drogowego”. Dla zwycięzców obu konkursów zostały zakupione i wręczone nagrody.

Na rok 2009 dla wszystkich szkół z terenu Gminy zaprenumerowano po jednym egzemplarzu miesięcznika „ Wychowawca” zawierającego artykuły i scenariusze zajęć dotyczące profilaktyki uzależnień , programy wychowawczo-patriotyczne oraz porady psychologów i pedagogów.

W stosunku do 18 osób, które systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny podjęto postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego

Gminna Komisja Do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2010 roku prowadziła stałą współpracę z:

- Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu z terenu naszej Gminy.
- Powiatową Komendą Policji w Wysokiem Mazowieckiem- Posterunkiem Policji w Ciechanowcu.
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Klukowie
- Klubem Rodzin Abstynenckich „Łabędź” w Wysokiem Mazowieckiem, który prowadzi zajęcia samopomocy i terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin

- Szkołami Podstawowymi z terenu Gminy Klukowo i Gimnazjum Publicznym w Klukowie.

Ponadto w roku bieżącym na terenie naszej Gminy przeprowadzono specjalistyczne badania ankietowe przez Centrum Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

Na podstawie tych badań została opracowana Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych określająca skalę problemów uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych dzieci, młodzieży i osób dorosłych jak również problematykę przemocy domowej i rówieśniczej oraz uzależnienia od komputera.

Wyniki badań w zakresie uzależnienia alkoholowego mieszkańców Gminy na podstawie Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych.

Dorośli

Deklaracje badanych mieszkańców Gminy Klukowo dotyczące aktualnych zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu wskazują, że alkohol jest obecny w życiu badanych i to z niemałą częstotliwością.

W ciągu ostatnich trzech tygodni poprzedzających badanie alkohol piło 39,6 % spośród 101 przebadanych dorosłych mieszkańców Gminy, przy czym w ciągu ostatniego tygodnia – 25,7 %. W ogóle nie pije alkoholu od kilku lat aż 20,8 % badanych, a 24,8 % twierdzi, iż nie pije dłużej niż 3 miesiące. Ostatni kontakt z alkoholem w okresie od miesiąca do trzech – deklaruje 14,9 % dorosłych mieszkańców Gminy.

Wyniki otrzymane w badaniu dorosłych mieszkańców Gminy są zbliżone do uzyskanych w badaniach ogólnopolskich. Najnowsze badania CBOS dotyczące postaw Polaków wobec alkoholu wydają się wskazywać, iż w Polsce dominuje styl rozsądnego i umiarkowanego picia. Częste spożywanie alkoholu deklaruje 11 %, zaś umiarkowane i okazjonalne – 69 % ogółu społeczeństwa polskiego. Prawie jedna piąta deklaruje abstynencję. Przypuszczać można jednak, iż Polacy są zbyt liberalni w ocenie własnego modelu picia, bowiem statystyczny Polak w tym samym roku, w którym przeprowadzone były badania wypił ponad 9 litrów czystego spirytusu.

Oceniając z perspektywy czasu swój pierwszy kontakt z alkoholem – mieszkańcy częściej przyznają, że nastąpił on po ukończeniu 18 roku życia. Zdecydowana większość dorosłych mieszkańców Gminy zadeklarowało inicjację alkoholową po uzyskaniu dorosłości, w okresie pomiędzy 18-tym a 21-szym rokiem życia (63,4 %). Inicjację alkoholową pomiędzy 16 a 17 rokiem życia zadeklarowało 13,9 %, a tylko 5 % badanych wykazało na okres poniżej 16 lat. Nie pamięta faktu inicjacji alkilowej 5,9 % badanych.

Interesujących danych dostarczają wyniki odpowiedzi na pytanie o rodzaj spożywanego najczęściej alkoholu przez mieszkańców Gminy. Otóż okazuje się, iż największy udział w strukturze spożycia ma piwo – 43,6 %, następnie wino – 17,8 %, drinki – 16,8 % oraz wódka – 5,9 %.

Większość badanych – 82,2 % uważa, że alkohol jest towarem szczególnym, stąd dostęp do niego powinien być ograniczony i kontrolowany. Niemniej jednak, niepokojącym może być fakt, 17,8 % mieszkańców uważa, że alkohol jest takim samym towarem jak każdy inny i powinien podlegać tylko regułom wolnego rynku. To niebezpieczne przekonanie – biorąc pod uwagę koszty, jakie niesie ze sobą nadużywanie tej substancji. Wydaje się, że od dorosłych mieszkańców Gminy należałoby oczekiwać bardziej radykalnych postaw w tym zakresie.

Dzieci i młodzież

Poziom nadużywania alkoholu wśród dzieci i młodzieży w Polsce daje powód do niepokoju.

W gminie Klukowo kontakt z alkoholem deklaruje więcej niż co trzeci badany uczeń – 35,7 %. Inicjacja alkoholowa miała miejsce dość wcześnie około 12,1 roku życia.

Spośród tych, którzy pili już alkohol- większość (73,3 %) wskazuje, iż do pierwszego razu nikt nie namawiał, a alkohol pili z własnej inicjatywy. Trochę rzadziej uczniowie wskazują na udział innych osób- 23,3 % z nich wymienia znajomych, którzy namawiali do wypicia alkoholu, a 6,6 % wskazuje osobę, która chciała sprzedać im alkohol oraz inne sytuacje.

Najbardziej popularnym wśród młodzieży napojem jest piwo- 32,1 % badanych uczniów wskazuje, iż właśnie po piwo sięga najczęściej. Na drugim miejscu wódka – 9,5 % wszystkich uczniów, wino- 4,2 %, drinki – 4,2 % oraz nalewki – 2,4 %.

Spora część młodych ludzi nie uważa alkoholu za towar dla nich niedostępny. Jedynie dla 15,5 % uczniów kupno alkoholu jest bardzo trudne – wręcz niemożliwe – stąd nie warto nawet podejmować wysiłku, za to znacznie większy odsetek (19,6 %) uważa, iż jest to łatwe zadanie i nie wymaga szczególnych starań i znajomości. Aż 19 % uczniów uważa, że każdy może kupić alkohol. Dodatkowo 27,4 % wprawdzie przyznaje, że kupno alkoholu nie jest łatwe, ale pomoc w tym może znajomość odpowiednich osób.

Dokonując oceny rozpowszechnienia picia alkoholu w środowisku rówieśniczym na podstawie wypowiedzi młodych ludzi można zaryzykować stwierdzenie, iż jest to dość rozpowszechnione zjawisko w środowisku uczniowskim Gminy.

Jedynie 33 % uczniów nie zna nikogo, kto nie mając ukończonych 18 lat pije alkohol. Pozostali uczniowie mają wśród swoich znajomych od kilku do kilkunastu pijących rówieśników. 40 % przyznaje, że nie zna więcej niż 10

osób, które nie mając 18 lat – piją alkohol. To może oznaczać, że w środowisku szkolnym naszej Gminy jest wielu nieletnich, którzy mają kontakt z alkoholem.

Profilaktyka alkoholowa w Gminie powinna się koncentrować na utrzymaniu właściwych postaw wobec alkoholu tych uczniów, którzy obecnie nie piją oraz na zmianie postaw wobec alkoholu niemałej części młodych ludzi, którzy mają za sobą inicjację alkoholową. Ważną informacją jest to, że uczniowie piją zazwyczaj od krótkiego czasu i raczej okazjonalnie. Należy również zwrócić uwagę, iż pomimo prawie sankcjonowanego zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim oraz deklaracji sprzedawców o jego przestrzeganiu – duża część uczniów uważa je za towar łatwo dla nich dostępny. O dostępności tych produktów dla nieletnich mówią i sprzedawcy i sama młodzież.

Cele programu

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują.
2. Ulepszanie sposobów radzenia sobie z problemami aktualnie występującymi w gminie.
3. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych
4. Zwiększenie wiedzy młodzieży na temat substancji psychoaktywnych i
5. niebezpieczeństw, jakie niosą.
6. Zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.
7. Zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań) spowodowanych nadużywaniem alkoholu.
8. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

GLÓWNE KIERUNKI I STRATEGIE DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCE DO REALIZACJI ZADAŃ

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

1. wspieranie placówek leczenia odwykowego (Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Klub Rodzin Abstynenckich „Łabędź”. Klub AA w Ciechanowcu.
2. opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia
3. dofinansowanie zajęć prowadzonych w klubach abstynenckich

4. utworzenie i finansowanie punktu konsultacyjnego
5. dofinansowanie świadczeń zdrowotnych w pogłębionym programie terapii uzależnienia

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego
2. pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi -światlice socjoterapeutyczne
3. podnoszenie kompetencji wychowawców świetlic w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny z problemem alkoholowym - światlice socjoterapeutyczne
4. przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie
 - tworzenie zespołów interdyscyplinarnych
 - wspieranie procedur wobec przemocy w rodzinie, Niebieskie karty w policji, pomocy społecznej i gminnych komisjach rozwiązywania problemów alkoholowych oraz współpraca służb tworzenie i finansowanie programu wsparcia i pomocy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie
 - szkolenia dla służb zajmujących się przeciwdziałaniu zjawisku przemocy w rodzinie
 - finansowanie i realizacja programów profilaktyki przemocy domowej.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

1. wdrażanie metody wczesnej diagnozy- i krótkiej interwencji przez lekarzy podstawowej opieki medycznej (lekarzy pierwszego kontaktu)
2. tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej obejmującej następujące grupy społeczne:
 - dzieci i młodzież
 - a) programy profilaktyczne w szkołach
 - b) wdrażanie programów profilaktyczno - interwencyjnych dla młodzieży upijającej się
 - c) szkolenia wychowawców, nauczycieli i instruktorów sportowych w zakresie oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży - oraz podejmowanie interwencji w sytuacjach problemowych

- d) wspieranie młodzieżowych liderów oraz środowisk zaangażowanych w promowanie zdrowego stylu życia i abstynencji
- c) dofinansowywanie profilaktycznych i terapeutycznych obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży
- f) zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć rekreacyjno - sportowych, konkursów, festynów, zawodów sportowych, pikników rodzinnych, olimpiad, zabaw choinkowych na bazie szkół z terenu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Kultury oraz związany z tym zakup sprzętu sportowego i nagród

- rodzice - działania edukacyjne, warsztaty dla rodziców
- dorośli - społeczność lokalna: lokalne kampanie edukacyjne, festyny,
- sprzedawcy napojów alkoholowych - szkolenia i warsztaty

3. działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców-kampanie edukacyjne, współpraca z policją
4. inicjowanie działań na rzecz częstszego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji w sytuacji spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

1. współpraca z stowarzyszeniami i klubami abstynenckimi: finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych realizowanych w klubach/stowarzyszeniach, dofinansowywanie kosztów- organizowanych obozów terapeutycznych, wspieranie współpracy klubów/stowarzyszeń ze społecznościami lokalnymi.
2. współpraca i wspieranie ruchów trzeźwościowych i samopomocy (AA)
3. współpraca z parafiami katolickimi

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 (reklama i promocja napojów alkoholowych) i 15 (m. in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia) ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Podmiot ubiegający się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych jest zobowiązany do odbycia nieodpłatnego szkolenia z zakresu podstawowych wiadomości dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzonego przez specjalistów w tym zakresie.

2. Systematyczna kontrola placówek prowadzących sprzedawców napojów alkoholowych prowadzona przez upoważnionych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i funkcjonariusza Policji w zakresie przestrzegania warunków podanych w zezwoleniu i przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
3. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców odnośnie wydawania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie klubów integracji społecznej

wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

VII. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Alkoholowych są:

- środki finansowe z budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaży napojów alkoholowych
- środki pochodzące ze sponsoringu

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest wypłacane za każdy udział w posiedzeniach i pracach komisji.
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 1 wynosi 150 zł
3. Podstawą naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności.